

YÖNETMELİK

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**ULUSAL GIDA REFERANS LABORATUVAR MÜDÜRLÜĞÜNÜN GÖREV
YETKİ VE SORUMLULUKLARI İLE ÇALIŞMA USUL VE
ESASLARINA DAİR YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Tarım ve Orman Bakanlığının kurumsal kapasitesini güçlendirerek gıda kontrol hizmetlerini desteklemek ve gıda, gıda ile temas eden madde ve malzemeler, takviye edici gıda ve yem ile ilgili analizleri yapmak üzere kurulan Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğünün görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğünün çalışma şekli, yönetimi ve faaliyet alanları ile ilgili hizmetlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 33 üncü maddesi, 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Merkez ve Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi, 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 434 üncü ve 508 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akreditasyon: Bir laboratuvarın bağımsız, TS EN ISO/IEC 17011 standardına göre öncelikli olarak Avrupa Akreditasyon Kurumunca yetkilendirilmiş ulusal bir kuruluş tarafından, ulusal akreditasyon kurumunun faaliyet kapsamının yetersizliğinde ise Avrupa Akreditasyon Kurumunca uluslararası yetkilendirilmiş bir kuruluş tarafından TS EN ISO/IEC 17025 deney ve kalibrasyon laboratuvarlarının yetkinliği için genel gereklilikler ve destekleyici alt referanslar ile teknik kriterlere göre değerlendirilmesi, yeterliliğinin onaylanmasını ve düzenli aralıklarla denetlenmesini,

b) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

c) Genel Müdürlük: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

ç) Gıda: Doğrudan insan tüketimine sunulmayan canlı hayvanlar, yem, hasat edilmemiş bitkiler, tedavi amaçlı kullanılan tıbbî ürünler, kozmetikler, tütün ve tütün mamulleri, narkotik veya psikotropik maddeler ile kalıntı ve bulaşanlar hariç, insanlar tarafından yenilen, içilen veya yenilmesi, içilmesi beklenen işlenmiş, kısmen işlenmiş veya işlenmemiş her türlü madde veya ürün, içki, sakız ile gıdanın üretimi, hazırlanması veya muameleye tâbi tutulması sırasında kullanılan su veya herhangi bir maddeyi,

d) Gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler: Gıda maddeleri ile temasta bulunan veya bulunmak üzere imal edilen her türlü maddeyi,

e) Gıda kontrol laboratuvarı: Bakanlık Gıda Kontrol Laboratuvarları ile mülkiyeti özel, kamu yetkinliği Bakanlık tarafından verilmiş özel gıda kontrol laboratuvarlarını,

f) Laboratuvar: Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğünü (UGRLM),

g) Laboratuvar tecrübesi: Resmî ve özel kurum ve kuruluşlara bağlı laboratuvarlarda, laboratuvar faaliyet alanları ile ilgili tam zamanlı çalışma sonucunda elde edinilen tecrübeyi,

ğ) Şahit numune: Numunenin alındığı parti ve kitleden, numune ile birlikte yeterli miktarda alınan, itiraz ve ihtilaflı durumlar için ayrılan, uygun koşullarda muhafaza edilen numuneyi,

h) Takviye edici gıda: Normal beslenmeyi takviye etmek amacıyla, vitamin, mineral, protein, karbonhidrat, lif, yağ asidi, amino asit gibi besin öğelerinin veya bunların dışında besleyici veya fizyolojik etkileri bulunan bitki, bitkisel ve hayvansal kaynaklı maddeler, biyoaktif maddeler ve benzeri maddelerin konsantrasyon veya ekstraktlarının tek başına veya karışımlarının kapsül, tablet, pastil, tek kullanımlık toz paket, sıvı ampul, damlalıklı şişe ve diğer benzeri sıvı veya toz formlarda hazırlanarak günlük alım dozu belirlenmiş ürünleri,

ı) Üst çalışma komisyonu: Bilimsel ve analitik işlerden sorumlu müdür yardımcısı başkanlığında, konuyla ilgili bölüm sorumluları, bölüm uzmanları, gerekli görülmesi halinde üniversitelerdeki uzmanlardan veya konu ile ilgili bilimsel çalışma yapan kurum dışı diğer uzmanlardan oluşan komisyonu,

i) Yem: Hayvanların ağız yoluyla beslenmesi amacıyla kullanılan işlenmiş, kısmen işlenmiş veya işlenmemiş yem katkı maddeleri dâhil her türlü madde veya ürünü,

j) Yeterlilik testi: Bir laboratuvarın performansını veya sonuçlarını kontrol eden TS EN ISO/IEC 17043 standardına göre akredite ulusal/uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından organize edilen testleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Laboratuvarın Oluşumu, Faaliyet Alanları, Çalışma Bölümleri ve Personeli

Laboratuvarın oluşumu ve faaliyet alanları

MADDE 5 – (1) Laboratuvar yönetimi, bir müdür ve müdür yardımcısı/yardımcılarından oluşur.

(2) Laboratuvarın faaliyet alanları aşağıda belirtilmiştir:

a) Gıda kontrol laboratuvarları arasında ortak çalışmalar düzenlemek, öncelikli olarak ülkemizde ihtiyaç duyulan analiz metotlarını geliştirmek ve bunları konuyla ilgili diğer laboratuvarlarla paylaşmak, analiz metotları ve kalite güvencesine ilişkin rehber dokümanlar hazırlamak ve yayınlamak.

b) Bakanlığa bağlı gıda kontrol laboratuvarlarında yapılamayan analizler başta olmak üzere, gerektiğinde söz konusu laboratuvarlarda yapılabilen gıda, gıda ile temasta olan madde ve malzemeler ile yem numunelerine ait analizleri yapmak.

c) Gıda Kontrol Laboratuvarlarında yapılan analiz sonuçlarına itiraz olması halinde ihtisaslaştığı konularda şahit numune analizleri yapmak.

ç) Faaliyet alanı içine giren konularda mevzuat çalışmalarına katılmak.

d) Gıda kontrol laboratuvarlarına ve talep halinde gerçek ve tüzel kişilere ihtisaslaştığı konularda eğitim vermek.

e) Faaliyet alanına giren konularda yeterlilik testleri veya laboratuvarlar arası karşılaştırma testleri düzenlemek, bunların değerlendirmesini ve takibini yaparak sonuçları Bakanlığa bildirmek.

f) Gıda güvenilirliği ve kalitesi ile ilgili konularda üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, Avrupa Birliği Komisyonu, Avrupa Birliği Topluluk Referans Laboratuvarları, diğer ülkelerin ulusal referans laboratuvarları, ulusal ve uluslararası bilimsel kurum ve kuruluşlar, özel sektör ve konuyla ilgili sivil toplum kuruluşları ile işbirliğinde bulunarak proje yapmak/yürütmek ya da ortak projelerde yer alarak gerektiğinde ulusal veya uluslararası kongre, çalıştay ve benzeri toplantılara katılım sağlamak.

g) Halk sağlığını korumaya yönelik çalışmalara katılmak ve bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

ğ) Faaliyet alanıyla ilgili bilimsel yayın yapmak.

h) Metot birlikteliği ve ulusal gıda kodeksi (UGK) çalışmalarına katılmak.

ı) Faaliyet alanlarına uygun olarak Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yürütmek.

(3) Laboratuvarın etkin ve sürdürülebilir bilimsel hizmetlerinin güncel olarak takip edilmesi ve yürütülmesi, kısa, orta ve uzun vadeli stratejilerin geliştirilmesi, bilimsel kalitenin devamlılığının sağlanması, yayın politikası oluşturulması ve diğer gerekli tavsiyelerde bulunulması iş ve işlemleri bölüm sorumlularınca yürütülür.

Müdürlük

MADDE 6 – (1) Müdür, laboratuvarın en üst amiridir. Laboratuvarın faaliyet ve işlemlerinden Bakanlığa karşı sorumludur.

(2) Müdür yardımcısı/yardımcıları, Laboratuvar personeli niteliğine uygun, Bakanlık gıda kontrol laboratuvarlarının hizmetlerinin yürütülmesinde müdüre teknik ve/veya idari yönden yardımcı olan en az lisans düzeyinde eğitim almış personel olup müdüre karşı sorumludur.

(3) Müdürlüğün çalışma bölümleri şunlardır:

a) Bilimsel ve Analitik İşler Müdür Yardımcılığı; Numune Kabul ve Rapor Düzenleme, Mikrobiyoloji, Biyoteknoloji ve Genetiği Değiştirilmiş Organizma, Katkı, Orijin Tespiti, Taklit ve Tağşiş, Histoloji, Pestisit, Mikotoksin, Dioksin, Gıda Takviyeleri, Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemeler, Mineral Madde, Çevre ve Atık Yönetimi bölümlerinden oluşur.

b) Kalite ve Koordinasyon İşleri Müdür Yardımcılığı; Kalite Yönetimi, Yeterlilik Testi, Kalibrasyon, Eğitim ve Koordinasyon, Proje ve Yayın Yönetimi ile Bilgi İşlem bölümlerinden oluşur.

c) İdari ve Mali İşler Müdür Yardımcılığı; İdari İşler, Mali İşler, İdari Amirliği, Mekanik Elektrik bölümlerinden oluşur.

(4) Ayrıca üçüncü fıkraya ek olarak Müdürlük bünyesinde Döner Sermaye Saymanlığı, Sivil Savunma ve Güvenlik, İç Kontrol, Taşınır Kayıt bölümleri bulunur.

(5) Bakanlık onayı ile Bakanlık faaliyet alanına giren konularda laboratuvar bünyesinde çalışmalar yapılabilir ve ihtiyaca göre yeni bölümler oluşturulabilir veya kapatılabilir.

Personel

MADDE 7 – (1) Laboratuvarda istihdam edilecek müdür, müdür yardımcıları ile idari, teknik ve sağlık hizmetleri personelinde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen genel şartlara ek olarak aşağıdaki özel şartlar aranır.

a) Müdür, müdür yardımcısı olarak atanmak ve bölüm sorumlusu olarak görevlendirilmek için; ziraat mühendisliği bölümlerinden süt teknolojisi, gıda teknolojü, zootekni, su ürünleri ve bitki koruma, gıda mühendisliği, kimya mühendisliği, kimya, biyokimya, su ürünleri/su bilimleri mühendisliği, veteriner hekimliği, biyoloji, biyoteknoloji, tarımsal biyoteknoloji ve genetik dallarında en az lisans düzeyinde eğitim veren kurumlar ve bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak veya doktora unvanına sahip olanlarda en az üç yıl, yüksek lisans yapanlarda en az beş yıl, lisans eğitimi alanlarda en az yedi yıl laboratuvar tecrübesine sahip olmak gerekir.

b) Laboratuvarda istihdam edilecek teknik ve sağlık hizmetleri personeli için; ziraat mühendisliği bölümlerinden süt teknolojisi, gıda teknolojü, zootekni, su ürünleri ve bitki koruma, gıda mühendisliği, kimya mühendisliği, kimya, biyokimya, su ürünleri/su bilimleri mühendisliği, veteriner hekimliği, biyoloji, biyoteknoloji, tarımsal biyoteknoloji ve genetik dalları ile istatistik, bilgisayar, elektrik ve elektronik mühendisliği, fizik, makine mühendisliği, mekatronik mühendisliği ve malzeme mühendisliği dallarında en az lisans düzeyinde eğitim veren kurumlar ve bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak gerekir.

c) Laboratuvara atanacak teknik ve sağlık hizmetleri sınıfı personelinin hizmet süresinin yedi yıldan az olması, hizmet süresinin yedi ile on yıl arası olması durumunda en az üç yıl, on yıldan fazla olması durumunda ise en az beş yıl laboratuvar tecrübesine sahip olması gerekir.

ç) İstatistik, bilgisayar, elektrik ve elektronik mühendisliği, fizik, makine mühendisliği, mekatronik mühendisliği ve malzeme mühendisliği ve benzeri programlardan mezun personelden (c) bendindeki şartlar aranmaz.

d) Laboratuvarın faaliyet alanları ile ilgili konularda, atanacak orta öğretim/lise ve ön lisans mezunu personelde laboratuvar tecrübesi aranmaz.

e) Laboratuvar tecrübesi ve laboratuvarda bilfiil çalışma gerektirmeyen İdari ve Mali işler ile benzeri bölümlerde görev alacak personelde laboratuvar tecrübesi şartı aranmaz.

f) Müdür, müdür yardımcıları ve bölüm sorumluları, teknik ve sağlık hizmetleri sınıfı personelinin atanmalarında, dil gerekliliği bakımından, İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinden en az birinden, son beş yıl içerisinde kamu kurum ve kuruluşlarında geçerli olan merkezi sistem ile yapılan Yabancı Dil Sınavından (D) seviyesi ve üzeri ya da uluslararası geçerliliği olan yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavlarından eşdeğer puan almış olma şartı aranır. En az 2 yıl süreyle UGRLM'de çalışan personelin görevde yükselme, unvan değişikliği gibi nedenlerle kurum içinde yeniden atanması durumunda dil puanı ve laboratuvar tecrübesi şartı aranmaz. Orta öğretim ve ön lisans mezunları ile idari ve mali işler bölümlerine atanacak personelden dil puanı şartı aranmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Analiz ve verilen hizmet ücretleri

MADDE 8 – (1) Laboratuvar tarafından yapılan analizler ve verilen hizmetler için alınacak ücretler her yıl Bakanlıkça belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 9 – (1) 14/1/2009 tarihli ve 27110 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğü Kuruluş ve Görev Esaslarına Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.